

Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 78/09

Luxemburg, 30 september 2009

Conclusie van de advocaat-generaal in de gevoegde zaken C-570/07 en
C-571/07

Pers en Voorlichting

José Manuel Blanco Pérez / María del Pilar Chao Gómez

**VOLGENS ADVOCaat-GENERAAL POIARES MADURO IS DE WETTELIJKE
REGLING VAN DE SPAANSE REGIO ASTURIË MET BETREKKING TOT
FARMACEUTISCHE DIENSTVERLENING IN STRIJD MET HET
GEMEENSCHAPSRECHT**

De regels die het aantal apotheken beperken naargelang van de bevolkingsdichtheid van een gebied, worden niet toegepast op een samenhangende en stelselmatige wijze die ze rechtvaardigt in het belang van de volksgezondheid.

De Spaanse staatsburgers José Manuel Blanco Pérez en María del Pilar Chao Gómez zijn gediplomeerde apothekers, die zich echter nog niet zelfstandig hebben mogen vestigen. Omdat zij een apotheek willen openen, verzochten zij de Spaanse Autonome Gemeenschap Asturië om een daartoe strekkende vergunning. Deze vergunning werd geweigerd bij een besluit van de plaatselijke raad voor de gezondheidszorg, dat in 2002 werd bevestigd bij een besluit van de Asturische regering. Blanco Pérez en Chao Gómez vochten dit besluit aan bij het Tribunal Superior de Justicia de Asturias.

De besluiten berustten op de Asturische wet inzake apotheken en farmaceutische dienstverlening, waarbij een vergunningsstelsel is ingesteld dat bepaalde beperkingen op de vestiging van apotheken in de Autonome Gemeenschap omvat. Die beperkingen omvatten een getalsnorm die het aantal apotheken in een gebied bindt aan de bevolkingsomvang in dat gebied, en een geografische norm die vestiging van een apotheek binnen een afstand van 250 meter van een andere apotheek verbiedt. De regeling legt ook criteria neer voor de waardering van de kandidaten die naar een vestigingsvergunning dingen, waarbij punten worden toegekend voor de beroeps- en onderwijservaring van de kandidaten. Voor beroepservaring in gemeenten met minder dan 2800 inwoners worden meer punten toegekend, maar beroepservaring kan slechts één keer worden aangevoerd voor het verkrijgen van een vergunning, zodat na de toekenning van een vergunning de beroepservaring van de vergunninghouder wordt teruggedraaid naar nul. Als verschillende kandidaten hetzelfde aantal punten hebben, worden de vergunningen verleend in deze volgorde: apothekers die niet eerder als zelfstandig apotheker gevestigd zijn geweest; apothekers die zelfstandig gevestigd zijn geweest in een gemeente met minder dan 2 800 inwoners; apothekers die hun beroep hebben uitgeoefend in Asturië; apothekers met de beste kwalificaties.

Daar hij betwijfelt of deze regels verenigbaar zijn met het beginsel van de vrijheid van vestiging dat is neergelegd in het EG-Verdrag, heeft de nationale rechter het Hof van Justitie vragen gesteld.

Volgens advocaat-generaal Miguel Poiares Maduro beperkt deze nationale regeling de vrijheid van vestiging. Hij herinnert er echter aan dat zulke maatregelen gerechtvaardigd kunnen zijn wanneer zij voldoen aan vier voorwaarden: zij moeten zonder discriminatie worden toegepast, zij moeten hun rechtvaardiging vinden in dwingende redenen van algemeen belang, zij moeten geschikt zijn om de verwezenlijking van het nagestreefde doel te waarborgen, en zij mogen niet verder gaan dan nodig is voor het bereiken van dat doel.

De advocaat-generaal merkt op dat de regeling grotendeels niet-discriminerend is: alle apothekers, ongeacht hun herkomst, worden gelijk behandeld. De criteria die een extra voorsprong geven aan aanvragers die als apotheker werkzaam zijn geweest in Asturië, vormen echter een ontoelaatbare discriminatie op grond van nationaliteit die indruist tegen het beginsel van de vrijheid van vestiging.

Vervolgens merkt advocaat-generaal Poiares Maduro op dat de demografische en geografische beperkingen ertoe strekken de volksgezondheid te beschermen door de verlening van goede farmaceutische zorg in alle delen van het grondgebied van Asturië. Hij concludeert dan ook dat de doelstelling van spreiding van apotheken over het grondgebied als een dwingende reden van algemeen belang moet worden beschouwd.

De advocaat-generaal onderzoekt daarna of de regeling geschikt is om het nagestreefde doel te verwezenlijken. Hij stelt dat een regeling die apothekers ertoe aanzet zich te vestigen in kleinere, minder lucratieve gebieden, doordat zij voorrang krijgen wanneer winstgevender vergunningen beschikbaar zijn, een passende manier kan zijn om de verrichting van farmaceutische diensten op een heel grondgebied te verzekeren. Advocaat-generaal Maduro meent evenwel dat de Asturische regeling dat doel niet op een samenhangende en stelselmatige wijze nastreeft.

Terwijl een apotheker die een apotheek drijft in een kleinere gemeente wordt bevoordeeld bij één aspect van de puntentoe wijzing, wordt hij benadeeld doordat zijn beroepservaring die in aanmerking is genomen om die vergunning te krijgen, niet meetelt wanneer hij kandidaat is voor een nieuwe, meer winstgevende vergunning. Bovendien krijgt een apotheker die nog geen vergunning heeft en ervoor heeft gekozen, zich niet in een minder winstgevend gebied te vestigen, voorrang op een apotheker die „gediend” heeft in een kleinere gemeente. Ten slotte leidt de omstandigheid dat de apothekers als het ware eigenaar zijn van hun vergunning en de meer winstgevende kunnen verkopen aan personen van hun keuze, ertoe dat minder vergunningen beschikbaar zijn en dat individuele apothekers worden verrijkt op grond van het soort beperkingen van de mededinging die het EG-Verdrag juist wil vermijden.

Daar de demografische beperkingen zoals die in Asturië worden toegepast, niet geschikt zijn om het gestelde doel te bereiken, meent de advocaat-generaal dan ook dat zij in strijd zijn met het gemeenschapsrecht.

Wat ten slotte de vereiste minimumafstand tussen apotheken betreft, meent advocaat-generaal Poiares Maduro dat de nationale rechter dient uit te maken of de voorgeschreven afstand gerechtvaardigd is, met inachtneming van de mate waarin de vrijheid van vestiging wordt aangetast, de aard van het ingeroepen algemeen belang en de vraag in hoeverre algemene toegang tot de zorg, gelet op het aantal apotheken in Asturië, de spreiding hiervan en van de bevolking, kan worden bereikt met minder vergaande maatregelen.

NOTA BENE: De conclusie van de advocaat-generaal bindt het Hof niet. De advocaten-generaal hebben tot taak, het Hof in volledige onafhankelijkheid een juridische oplossing te bieden voor het concrete geschil. De rechters van het Hof beginnen vandaag met de beraadslagingen over het arrest, dat op een latere datum zal worden gewezen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van de conclusie is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170